

[Robert Pedersen.]

sammenhæng det sporskifte, der er sket i den store Sovjetunion, det land, som vi i vesten har stået i politisk modsætningsforhold til siden 1947. I Bresnjevs store tale i marts i år på den 15. fagforeningskongres siger den russiske statsleder:

„Vi ignorerer ikke eksistensen af det store europæiske marked i Vesteuropa. Vores forhold til deltagerne i denne gruppering vil naturligvis afhænge af den udstrækning, hvori de på deres side vil anerkende realiteterne i den socialistiske verden“.

Der er en milevid kløft mellem indholdet i Bresnjevs tale og den holdning, som USSR tidligere har indtaget over for EF. Men hvis vi går fra ordene til de realiteter, som den sovjetiske partisekretær taler om, er forholdet jo for det første det, at fællesmarkedets samhandel med USSR er steget meget stærkere end Sovjets handel med andre dele af verden uden for den socialistiske lejr. Vi kan altså ikke belære Fællesskaberne om, hvordan man skal øge sin samhandel med øst.

For det andet er det de italienske Fiat-fabrikker, det er tyske fabrikker, og det er franske fabrikker, der hjælper USSR i opbygningen af deres land. Tyder det på en fastfrysning af forholdet?

For det tredje indtager Sovjetunionen som konsekvens af østaftalerne i dag en meget mere samarbejdsvillig og positiv holdning til de seks lande. Intet i sovjetisk politik tyder på, at man derovre anser freden for truet i og med, at EF eksisterer, tværtimod. Blokteoriene trives frodigt i danske EF-modstanderes tanke-spind, men de har ingen rod i realistisk russisk politik.

Endelig skal jeg tillade mig at tage u-landsproblematikken ind i billedet. For her er der jo en tendens til at hengive sig til selvtilfreds national selvovervurdering, som det også er kommet til udtryk hos bl. a. hr. Frandsen. Men skal vi dog ikke lige holde fast ved, at alle EF-lande yder mere end 1 pct. af nationalproduktet til u-landshjælpen, hvor vi meget beskedent holder os på den halve pct., at u-landenes eksport — og det er vigtigere — stiger stærkere til EF-landene, både absolut og forholdsvis, end til noget andet marked i den rige verden,

at det var EF, der først af alle gav handelspræferencer til de fattige nationer, og at EF i dag har handelsaftaler, associeringsaftaler med et lille hundrede af de såkaldte u-lande, et tal, som vil stige betydeligt, når indbydelsen til økonomisk samarbejde til de såkaldte Commonwealthlande skal realiseres. Dette er kendsgerninger, og ved vurderingen af dette lægger jeg mere vægt på, hvad statsmændene fra u-landene selv siger i deres vurdering af fællesmarkedet end det, som andre måtte have på hjerte.

Da en dansk journalist stillede det spørgsmål til Julius Nyerere, den anerkendte leder i Tanzania, om han ikke betragtede EF som en blok, var hans svar: Det ville være vanskeligt at påstå, at afrikansk enhed er noget godt, men europæisk enhed noget dårligt. Tværtimod henviser jeg ofte over for mine afrikanske kolleger til, hvor langt europæerne er nået i deres samlingsbestrebelse. Det kan ikke være rigtigt, at europæerne ikke skulle samarbejde, når vi afrikanere opfordrer hinanden til det samme.

Jeg har gerne med dette villet rokke ved myten om, at der er tale om en europæisk blok, og ved al den snak om, at freden er i fare, hvis vi siger ja til EF. Tværtimod. Men vi går selvfølgelig ikke ind i et problemløst samarbejde. Hvornår har politik været, og hvornår vil politik blive problemløs? Derfor er jeg på tilhængernes vegne glad for, at vi har kunnet enes om i en flertalsbetænkning at sige, at vi vil indtage en åben og imødekommende rolle over for verden uden for EF i det tilfælde, at vi efter den 2. oktober skulle tage plads i det forum, hvor verdensdels problemer, hvad enten vi kan lide det eller ej, først og fremmest skal løses.

Jeg siger ja som dansker, fordi jeg mener, det vil gavne vore interesser. Jeg siger ja som demokrat, fordi vi går ind i et fællesskab, hvor landene har det samme politiske syn i store linjer, som vi har. Men jeg føler også grund til at sige ja som socialist, fordi jeg tror på betydningen af en bedre levestandard for menneskene; jeg tror, at dermed bliver deres holdning over for hinanden og deres tolerancemargen større, end den har været før. Jeg siger ja til EF som socialist, fordi der er tale om en forpligtende solidaritet, og jeg tror på rigtigheden af et bredt samarbejde mellem nationerne.